

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

No. 243.

2c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 13 D., 1924 M.

2c A COPY

METAL-VOL. IX

KATALIKŲ BAŽNYČIOS PADĖTIS JUGOSLAVIJŲ

PRANEŠA BAŽNYČIA DARO PROGRESĄ.

Katalikų vyskupai turėjo konferenciją.

NEW YORK, spalio 11. — Šiandien Jugoslaviją valdo koalicinė valdžia. Nors jos pusėje stovi žinoma prieškatalikiška Radićo kroatų partija, ministerių vietas užima moderatinių pažvalgų vyrai. Tai serbai ir slovėnai.

Premieru yra Liuba Davidovič, buvęs profesorius ir serbų demokratų partijos vad. Kroatuose ir slovėnuose jis turi palankumą, kadangi jis studijavo tų ir kitų norus ir kai kuriuos rado teisingais. Premieras tad darbuojasi juos patenkinti konstituciniu keliu.

Dr. V. Marinković, užsienio ministeris, taip pat turi visų partijų pasitikėjimo. Jo organe "Pravda" dažnai keliamas reikalavimas Serbijos sostinėje Belgrade pastatyti katalikišką katedrą. Taip pat iškelia konkordato klausimą. Sako, turėti gyvų santykių su Vatikanu Jugoslavijai gyvas reikalingas.

Už lygias teises.

Laikraštis "Pravda" visas laikas tvirtina, kad Katalikų Bažnyčia turi tokias pat teises Jugoslavijoje, kaip ir stačiatikių cerkvė. "Pravda" nori, kad valstybė būtų liūsa nuo religinių varžymų, idant politinės partijos į savo programas nedėtų jokių tikėjimo klausimų.

Sako, juk Kroatija skaitosi katalikiškas kraštas, tačiau tenai visi tikėjimai turi laisvę. Taip yra ir Slovenijoje. Tai kodėlgi Serbija turėtų atsisakyti užpakaly.

Bažnytiniai ir tikybinių reikalai paduoti vesti Tėvui Koroshet, slovenų katalikų kunigui, kurs išlavintas dievoto senyvo Liublano vyskupo Bonaventuro Jeglitch.

Turi sunkenybų.

Vesti bažnytinis reikalus Tėvui Koroshet nėra lengvas darbas. Jis turi rūpintis ne vien katalikų, bet stačiatikių ir magometonų tikybos reikalais.

Jugoslavijos valstybėje tos trys religijos oficialiai pripažintos. To pripažinimo pagaliau reikalauja vokiečiai ir ungariai protestantai. Tėvas Koroshet tai greitai pripažino. Jo pastangomis atnaujintas stačiatikiams Ipek'e patriarkatas, kur pirmos poros šimtų metų turkai krikščionybę buvo panaikinę.

Tokiu būdu Tėvas Koroshet įgijo daug visų žmonių pasitikėjimo ir šandien jis visų gerbiamas.

Vyskupų konferencija.

Praeitą vasarą Jugoslavijai

Alzaso Katalikai Gina Savo Teises

STRASSBURGAS, spalio 12. — Alzaso Nacionalė Respublikos Liaudies partija čia turėjo specialų mitingą pirmininkaujant M. Seltz.

M. Seltz yra kalbamos partijos pirmininkas ir Francijos parlamento atstovas. Parlamente jis atstovauja Zėmutinijai Rhine.

Mitinge dalyvavo nemažai parlamento atstovų ir senatorių, taip pat įvairių Alzaso apskričių reprezentantų.

Susirinkę partijos vadai diskusavo situaciją, kokia Alzaso Nacionalė Respublika, kokia Alzaso Nacionalė Respublika, kokia Alzaso Nacionalė Respublika.

Mitinge pažymėta, kad Alzaso gyventojai yra stiprūs katalikai ir tokiam Herriot

pasikesinimui griežtai priešinasi.

Mitinge nutarta suredaguoti griežtą protestą, kurį bendrai su kitais protestais pasikelti spaudoje ir pasiųsti premieriui Herriotui ir atatin kams autoritetams.

Taip pat nutarta visomis galimomis priemonėmis ginti katalikiškas mokyklas Alzase ir tuo būdu apsaugoti krašto katalikų tėvų laisvę ir teises.

Nacionalė Respublikos Liaudies partija pažymi, kad valdžia privalo palaikyti ne tik mokyklas, kokių nori išgvere socialistai, bet tokias, kokių nori patys vaikų tėvai. Radikalas Herriot Alzase sutiks ne bi kokių pasipriešinimą, kuomet jis kesinasi griauti gyventojų teises ir laisvę.

Herriot Turi Papiginti Gyvenimą arba Eiti Šalin

PARYŽIUS, spalio 12. — Kuomet Francijos radikalė valdžia šiaip-taip apsidirbo su įvairiais užsienio reikalais, šandien ji susidurė su įvairiais naminių reikalais. Tai šalies ekonominės problemos.

Francijoje yra paprastas dalykas tas, kad kuomet iškyla koks ekonominis krizis, stipriausia valdžia turi griūti.

Šandien Franciją jau palietė tos rūšies krizis. Radikalė Herrioto valdžia vos-ne-vos laikosi. Nors ji jau susilpnėjo, tačiau nenori pasiduoti.

Deda paskutines pastangas pasilikti ilgiaus valdžioje. Kovoja už savo gyvybę. Valdžia turi tik du išejimus: arba papiginti šalį gyvenimą, kaip garsiai žadėjusi,

jos katalikų vyskupai turėjo metinę konferenciją mieste Djakovo. Papos Nuncijus Belgrade, mons. Pellegrinetti, tą konferenciją atidare.

Konferencijoje padaryta keletas rezoliucijų. Viena jų liečia katalikų švietimą. Kita kas link organizavimo apsaugos mokykloms, jei būtų norima iš jų pašalinti religines pamokas.

Konferencijos laiku paaikėjo daug vargo tarpe katalikų kunigų. Nutarta valdžiai perstatyti tuos dalykus.

Kituomet Serbijoje katalikams buvo bloga gyventi. Šandien gi vienu kitu išauga parapijos, kurias katalikiškos organizacijos.

Katalikų Bažnyčia Jugoslavijoje progresuoja.

arba eiti šalin. Herriot rinkimų kampanijoje kituomet žadėjo papiginti gyvenimą.

Pasirodė priešingai. Pastaraisiais laikais gyvenimas ne vien neatpigo, bet dar daugiau pabrango.

Jis žadėjo tiems visiems, kurie jį rinko, kad jam premieraujant ne vien bus sumažintos taksos, bet ir gyvenimas bus pigesnis.

Dabar gyventojai to reikalauja. Aišku, Herriot negali to išpildyti. Socialistai visuomet viską žada. Bet žadėjimų pildymas, tai jau kitas dalykas.

Pasirodo, kad Herriot negalės ilgai laikytis savo pozicijoje.

SHENANDOAH SAN DIEGO MIESTE.

SAN DIEGO Cal., spalio 11.

Čionai atskrido iš Rytų milžiniškas armijos stovyklai orlai vis Shenandoah.

Prikabinant orlaivį prie vietos stiebo, viena priešakinė laivė lauzta. Ims laiko pataisyti. Paskui leis toliau skristi.

EL PASO, Tex., spalio 12. — Pietvakaruose nuo Juarez, Meksikonių plėšikai užpuolė traukinį. 8 žmonės nužudė. Iš jų vieną amerikoną.

WASHINGTON, spalio 12. — Kalbama apie kažkokius prohibicijos vykinimo tardymus. Sako, tas supurtys visą administraciją.

VOKIEČIAI SOCIALISTAI PURTOSI.

BERLYNAS, spalio 11. — Vokietijos kandelieris Marx atranda, kad Vokietijai ligšiol nevykimai daugiausiai kyla iš pačių vokiečių politinių partijų kovos.

(Kad tą partijų kovą panaikinti, jis planuoja sudaryti naują kabinetą, kurin turėtų ineiti visų partijų atstovai, išėmus komunistus. Tas išeitų valstybės gerovėn.

Kandelieris tad turi su partijų vadais atskiras konferencijas. Kai kurios jam palankios.

Bet socialistų partija priešinasi. Socialistai sakosi jie negali ineiti kabinetą, kuomet jame bus dešiniausieji nacionalistai.

Iš to geriausiai suprantama, kaip daug socialistams rūpi valstybės gerovė.

OLANDIJA GAL PANAIKINTI KINŲ ARMIJĄ.

AMSTERDAM, spalio 11. — Olandijos politikai projektuoja visai panaikinti savo šalies armiją. Jie sako, kad mažos valstybės mažą armiją neturi jokio reikšmingumo. Ir jei taip, tai laikas ją visai panaikinti.

Tas projektas visapusiai diskutuojamas.

MILLERAND POLITIKOJE.

PARYŽIUS, spalio 11. — Buvęs prezidentas Millerand, kurį socialistai pašalino laimėjimo rinkimus, sakoma, iš naujo grįžęs politikon. Jis yra nacionalistų bloko vadu. Tas nacionalistų blokas, tai perorganizuota senoji nacionalistų partija. Šandien tas blokas užvardintas Unijos ir Nacionalės Akcijos Lyga.

PEKINO ARMIJĄ ATSI- META.

MUKDEN, spalio 12. — Čionai skelbiama, kad Pekino armija neatsilaikanti kovoje ir atsimentanti atgal. (Iš Pekino praneša, kad Pekino armija laimėjusi didelius mušius ir neatsimentanti, bet einanti pirmyn).

APIPLĖŠTAS LAIKRAŠČIO OFISAS.

NEW YORK, spalio 12. — Čionai apiplėštas žydų laikraščio "Jewish Daily Forward" ofisas. Paimta 11,358 dol. Plėšikai buvo 3. Pabėgo automobiliu.

RUOŠIASI NAUJON OFENSYVON.

MADRIDAS, spalio 12. — Ispanai Morokoj pertraukė kariauti. Praneša, pasiruošama naujon ofensyvon.

BERLYNAS, spalio 12. — Zeppelin skridimas skersai Atlantiko atidėtas.

S. V. AMBASADORIUS SVEIKINAMAS.

MEXICO CITY, spalio 12. — Čionai atvyko naujas Suv. Valstybių ambasadorius James R. Sheffield. Meksikos valdžia su visais formuliškai jį pasveikino.

RIAUSĖS INDIJOJE.

CALCUTTA, spalio 12. — Allahabade indėnai su musulmanais anadien sukėlė riaušes. Pašaukta kariuomenė malšinti riaušinius.

Kiek teko sužinoti, 9 riaušiniai nužudyta ir virš 70 sužeista.

NERAMOS LENKAMS DIENOS.

VILNIUS, rugs. 7. — Lenkų laikraštis "Slovo" padėjo straipsnį vardu "Kas mūsų laukia?" Kur nagrinėja Š. Sąjungos vaidmenį tarptautiniame gyvenime.

Laikraštis bijo vokiečių ir Rusijos įstojimo T. Sąjungon, tai tuomet, anot laikraščio "visas anglų-rusų susitakymo sąskaitas apmokėsime mes, lenkai. Rusų-vokiečių kopernotė kasdien atras naujų prieš lenkus nukreiptų klausimų, kuriuos galės kelti tarptautinė arenoje. T. Sąjunga iš įstaigos, kurios tikras vardas šandien turėtų būti "tarptautinė įstaiga lenkų reikalams" virst "tarptautinė įstaiga lenkų nepriklausomybei likviduoti."

Tuo būdu, matyt, ir endekai jaučia, kad dabartinis Lenkijos burbulas arksčiau ar vėliau turės likviduotis ligi normalių savo ribų, ką liūve padėk.

SUGAUTAS PLEŠIKAS.

Nesenai Zapišky, Vilkauskio apskr., sugautas iš 1911 ir 1912 metų žinomas plešikas Mykolas Bepalovas, kuris iki šio laiko toje apylinkėje slapstėsi.

CHICAGOJE POLICMONAS NUŠOVĖ POLICMONĄ.

Ant Erie geležinkelio, Gary, Ind., aną naktį geležinkelio policmonas nušovė kitą geležinkelio policmoną, manydamas, kad tai vagis.

DU POLICIJOS LAIKOMU.

Du baltų berniuku policija laiko kėlėjime ir juodu kaltina negro Bell nužudyme.

Kiti negrai liudija, kad tuodu nužudė nekaltą negrą. Tai Otto Epstein ir Irving Rockowitz. Jiedu bus pavestu "grand jury."

Praneša, kad Valijos principą pagerbti surengtam pokyly Chicagoj dalyvaus 80 asmenų.

SPALIO 9 DIENAI PAMINĖTI

Šv. Kazimiero Akademija suaukavo \$65.74
Šv. Kryžiaus bažnyčioje surinkta \$153.00
West Pullman bažnyčioje ir mokykloje \$115.40
Pirmiau pagarsinta \$1,143.80
Tad viso kartu \$1,477.94

Dar laukiama pranešimų iš Roselando, So. Chicago ir Melrose Parko. Tikimasi viršminėtą sumą padidinti iki \$1,800.00.

Nepaprastai gražų žygį atliko mūsų mokyklų mokiniai. Na tik žiūrėkit: Cicero, šv. Antano mokykla \$156.27, neskaitykla šv. Kazimiero Akademija \$65.74, Aušros Vartų mokykla \$55.76, šv. Petro ir Povilo mokykla \$36.60, Dievo Apveizdos mokykla \$60.00, šv. Mykolo mokykla \$31.00. Šitos šešios mokyklos sudėjo \$405.37. Iš šv. Jurgio, šv. Kryžiaus, Brighton Parko ir Roselando mokyklų pranešimų dar negavom.

Visi sujungti Chicago laisvamaniai, socialistai ir tautininkai, net palaikomi nesuipratusių katalikų, savo masingame negalėjo savo aukomis susilyginti su 6 mokyklų vaikais — patriotais. O juk laisvamanių mitingą rėmė net stambūs Chicago bankininkai ir biznieri.

Rusijos Bolševikai Turės Sunkią Žiemą

MASKVA, spalio 12. — Rusijos bolševikų valdžia šandien labiau susirūpinusi ne tiek savo raudonųjų teroru Kaukaze, kiek Anglijos parlamentu.

Bolševikai nebežino, koks bus naujas Anglijos parlamentas, kokia bus nauja Anglijos valdžia. Nebežino, ar tas naujas parlamentas ratifikuos jų padarytas su MacDonald valdžia taikos ir pirklybos sutartis.

Čia turima labai mažai vilčių, kad naujas Anglijos parlamentas ratifikuotų tas sutartis. Ir kuomet neratifikuos, tai bolševikų valdžia turės per

Remiantis tomis sutartimis, bolševikai iš Anglijos tikėjosi gauti reikalingos paskolos. Sutartį neratifikavus, jie nieko negaus. Tuo tarpu Maskvos valdžios išdas jau senai tūtėlis.

Prisiplėšė iš cerkvių ir bažnyčių brangenybų. Bet jų jau mažai turi. Viskas sumaudota komunistinei propagandai. Didelės aukso kruvos bolševikai saviems reikalsams panaudoja. Turi skaitlingą raudonąją armiją. Reikia ją išlaikyti.

Turės bolševikai labai sunkią žiemą, kuomet naujas Anglijos parlamentas neratifikuos sutartį.

LIETUVOJE. RINKIMAI Į SAVIVALDYBES MIESTUOSE.

Mariampolėje: išrinkta 32 atstovų. Jų sąstatas: social-dem. — 2; bolšev. — 4; vokiečiai — 2; žydai — 11; namų savin. ir kiti katal. sąrašai — 13.

Ukmergėje: išrinkta 35 atstovai; jų tarpe: rusų — 1; soc-dem. — 4; miesto gyventojų — 5; lenkų — 7; žydų — 18.

Šakiuose: išrinkta 12 atstovų: soc-dem. — 2; krikšč. darb. — 3; žydų — 7.

Raseiniuose: išrinkta 17 atstovų: nuom. ir amat. — 1. soc-dem. — 3; liet. savinin. ir katal. sąrašai — 6; žydų — 7.

Panevėžyje: išrinkta 41 atstovai; krik. darb. — 1; soc-dem. — 4; bepart. miesto darb. — 5; liet. savin. ir katalik. sąrašai — 11; žydų — 15.

Alytuje: išrinkta 21 atstovai: soc-dem. — 3; ukin. vi. suom. veik. ir katal. sąrašai — 9; žydų — 9.

Kėdainiuose: išrinkta 28 atstovai: soc-dem. — 5; ukin. ir feder. — 5; miesto darb. ir tarnautojų — 7; žydų — 11.

Vilkauskioje: soc-dem. —

DIDELIS AKMUO.

Gikonių kaimo laukuose, netoli Simoniškių dvaro ribų, Panevėžio apskr., Rozalino valsč., yra akmuo 2 metrų aukštumo, 3 metrų platumo ir 5 metrų ilgumo. Kadangi akmuo randasi klampioje pelkėje, reikia manyti, kad ir žemėje jis dar gerokai giliai įlindęs.

Ties saliumu, 5300 So. Hals. ted st., pamesta kita bomba.

PINIGŲ KURSAS.

Spalio 11, 1924
Lietuvos 100 litų \$10.00
Anglijos 1 sterl. svarui 4.49
Francijos 100 frankų 5.13
Italijos 100 lirų 4.37
Belgijos 100 frankų 4.77
Šveicarijos 100 fr. 19.23
Čekoslovakijos 100 kr. 2.99

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$6.00
Six Months \$3.00

AT NEWS - STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.

2324 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Red. Tel. Roosevelt 2919

Adminstr.: Roosevelt 7791

LENKŲ NORAI.

Ar Vokietija įstos T. Sąjungon, tai dar klausimas. Anglijos valdžia pergyvena krizę. Jei businuose rinkimuose darbo partija pralos, tuomet paskui Anglijos darbo partijos valdžią turės grįžti ir Francijos radikalo Herrioto valdžia. Vienur ir kitur įvykus atmainoms, gali kilti ir Vokietijoje netekti galimybės greitai įstoti Sąjungon.

Kuomet Anglijos ir Francijos šiandieniniai premjerai paragino Vokietiją prisidėti prie T. Sąjungos, Vokietija sutiko, bet padėjo sąlygas. Svarbiausioji jos sąlyga, tai lygybė su visomis kitomis didžiulėmis valstybėmis.

Vokietijai atsakyta, kad ta lygybė priguli ne nuo pavienių valstybių, bet nuo pačios T. Sąjungos. Tačiau kaip Anglija, taip Francija jau reikalauja Vokietijos reikalaujamai lygybei palankumo.

Kuomet reikštas tas palankumas, Varšavos lenkus apimė baimė. Kaip tai, sako jie, vokiečiai T. Sąjungoje turės lygybės su didžiulėmis valstybėmis, gi lenkai visos laikas turės stovėti tik prieangy? Tai negalimas daiktas. Sako, jei vokiečiai gaus lygybę, tai ir lenkai turi gauti.

Dalykas tame, kad visos didžiulės valstybės T. Sąjungos taryboje turi savo nuo latinus (pastovius) atstovus. Gi visos kitos mažosios valstybės turi tik laikinus atstovus, renkamus keleriems metams.

Lenkija yra priskaityta prie mažųjų valstybių eilės ir kaip tokia negali turėti taryboje nuolatinio atstovo.

Tokia padėtis tad lenkai ir nepatenkinti. Sako, kuomet tarybon įeis vokiečiai, tuomet Lenkijai bus pavojaus. Nebus kam taryboje lenkų reikalus ginti.

Bet blogiaus už tą, tai lenkų žeminimas. Lenkijos priskaitymas prie mažųjų tautų.

Tad jie ir sako: Valstybė, turinti arti 30 milijonų gyventojų, turi būti maža, tai vėliau galą gauti.

Nereikia tikėtis, kad lenkai iš savo "viekosei" darytusi galą. Taipat nereikia laukti, kad T. Sąjunga Lenkiją pripažintų didelė valstybe.

Lenkai šiandien valdo apie 27 milijonus gyventojų. Iš jų vos 15 milijonų yra tikrų lenkų. Keliolikos milijonų tauta negali lygintis su didžiulėmis valstybėmis. Tas lenkų skaičius labai gerai žinomas T. Sąjungai. Tad lenkai ir priskaitomi prie mažųjų tautų grupės.

PRIVERSTINAS BALSAVIMAS.

S. Valstybėse per rinkimus kas kartas vis mažesnis skaičius piliečių naudojasi balsavimo teisėmis. Iškota priešasčių to piliečių abejingumo.

SAVIVALDYBIŲ RINKIMAI LIETUVOJ.

Dar nedaug žinių apie savivaldybių rinkimus pasiekė Ameriką. Tikslų žinių turime tik iš didesniųjų miestų. Ir kokie-gi rezultatai?

Provincijoj, valščiuose, rodos, laimėjo krikščionių demokratų blokas. Tolimoj Aukštaitijoj, Zarasų apskrity, katalikų dauguma; taip pat ir kitame Lietuvos krašte, Vokietijos pasieny, Šakių apskrity katalikai išėjo su labai stambia pergale. Ir nenuostabu, nes Suvalkija yra pažangiausias ir veikliausias Lietuvos kraštas, kurs jau seniau buvo žymiausia katalikų akcijos atrama.

Miestuose katalikams daug sunkiau laimėti, nes kaitur jie nesudaro ir daugumos. Šiauliuose jau prieš karą buvo stipras socialistų lizdas. Jie ten apturėjo žymiausią laimėjimą. Suvalkijos miestuose ir katalikai labai daug balsų gavo. Bet labiausia miestuose prakišo liaudininkai, kurie visur garsinosi uoliausiais savivaldybių ginėjais.

Katalikų reliatyvus laimėjimas Kaune nedidelis: pirmiau jie turėjo aštuntą atstovų dalį, dar turės septintą dalį, arba 10 atstovų. Prie jų gal dar prisidės 6 nepartiniai katalikai. Menkas katalikų laimėjimas galima aiškinti tik apsilėidimu: 16,000 Kauno balsuotojų susilaikė, nebalsavo; ir visai aišku, kad šitų susilaikiusių tarpe mažiausia buvo žydų ir lenkų, kaipo gaudytų, karštesnio temperamento žmonių. Lietuvius gi labai sunku įjudinti. Jei agitacijos nebutų, tai gal tik dešimta lietuvių dalis tebalsuotų. Kas kita su svetimtaučiais ir karštesniais agitatoriais socialistais.

KAUNO REZULTATAI.

(Anot "Ryto")

"Štai Kaune iš 30,000 balsavusiųjų žydai sugėba surinkti savo devyniais sąrašais 10 tukstančių balsų (trečdali!), lenkai, turėdami tik du susiblokavusių sąrašų, gauna arti 7,000; betaučiai socialdemokratų su bolševikais gauna 5189 balsus (3.614 sociald. 1.575 bolševikų), tuo tarpu kai susiblokavusios 7 lietuvių grupės su katalikų sąrašu Nr. 8 priešaky ir atskirai ėjusia į rinkimus Darbo Federacija gauna tki keliais šimtais už socialistus daugiau, butent, 5,619. Bet jei prie socialistinių balsų pridėsime einančius su jais išvien Bažnyčios, bei tikybos, o ne retai ir tautybės reikaluose liaudininkus, nors ir labai mažai tesumedžiojusius balsų (tik 1,110) tai bus lietuvių katalikų balsų paduota vis delto mažiau nei visų socialistų ir šitokio balsavimo rezultatai: iš 70 naujai išrinktųjų Kauno miesto valdybos narių 20 žydų (senoje valdyboje buvo jų 13), 16 lenkų (senoj valdyboje buvo bene 17), betaučių socialistų net visi 12-ką (8 socialdemokratų — senoj valdyboje buvo jų tik 1 — ir 4 bolševikai, 3 liaudininkai (buvo tik 2) ir lietuvių katalikų sąrašais praėjusių 16 (buv. valdyboje tautinę lietuvių frakciją sudarė 15 narių).

Tokiu būdu, jei ir naujai išrinktoji Kauno m. savivaldybė senosios pavyzdžiu susiskirstytų tautinėmis frakcijomis, tai lietuviai prie tų 16-os prisidėjus net ir 3 liaudininkams su dviem dar išrinktais bendram namų savininkų sąraše lietuviais, sudarytų geriausiu atveju frakciją tik iš 21 žmogaus. Tad lietuvių katalikų reikalus sprendžiant visada viršų galės paimti 36 taut. mažumų frakcijų balsai X 12 marksistų, arba lietuvių priešų naujoje Kauno m. savivaldybėje bus 48 prieš 16 — 21 gynėjų! O dar 3 vokiečiai ir 1 rusas — tai antilietuviškos opozicijos gali būti iš viso net 52. Tai tau ir laikinoji Lietuvos sostinė!

Visus tuos iškalbingus skaitmenis palyginus su buvusios Kauno m. valdybos tautine narių statistika pasirodys kad: 1) lietuvių valdybininkų iš viso padaugėta 4 — 5 žmonėmis (lietuvių socialdemokratų nepriskaitant), 2) lenkų bene vienu tik mažiau, o gal ir tiek pat, kiek buvo; žydų padaugėjo net 7-niais; bendrai tai lietuvių laimėjimo nėra. Pasauležiuros gi atveju naujai išrinktoje Kauno m. valdyboje bus grynai Katalikiškojo nusistatymo narių: katalikų sąrašas 5 (pirmiau buvo 8), Darbo Federacijos 2 (buvo 4), Ukinių Sąjungos 1 (pirmiau nebuvo visai) ir Kat. Blaivybės d-jos 2 (ir nebuvo visai) — viso tad liet. katalikų 10 atstovų (senoje valdyboje buvo 7.) Tai-gi liet. katalikų laimėta tik 3 atstovais daugiau. Tiesa ir tai laimėjimas. Bet toli gražu ne toks, kokio buvome laukę. Ir savo visumoje ir naujoji Kauno m. savivaldybė ne kuo bus mums geresnė."

Daug jų susekta. Tačiau jos čia ir bus pravesťs priverstinis visiems piliečiams balsavimas. S. Valstybėse, gyvuojant šiandieninei politinei sistemai, viskas galimas. Jei čionai, ačiu sauja fanatikų, pralies politikams, ypač didžiulių politinių partijų vadams yra begalo svarbus, tai kaitur iškeliami projektai apie priverstinį piliečiams balsavimą kiekvienuose rinkimuose.

Kuomet didžiama piliečių ir toliaus nieko nedarys iš rinkimų, galimas daiktas, kad čia ir bus pravesťs priverstinis visiems piliečiams balsavimas. S. Valstybėse, gyvuojant šiandieninei politinei sistemai, viskas galimas. Jei čionai, ačiu sauja fanatikų, pralies politikams, ypač didžiulių politinių partijų vadams yra begalo svarbus, tai kaitur iškeliami projektai apie priverstinį piliečiams balsavimą kiekvienuose rinkimuose. Kuomet didžiama piliečių ir toliaus nieko nedarys iš rinkimų, galimas daiktas, kad čia ir bus pravesťs priverstinis visiems piliečiams balsavimas.

įstatymas. Visi naujai naturalizuoti piliečiai pirm balsuojant privalo laikyti kvotimus, kad jie moka ne vien angliskai skaityti, bet ir rašyti. Tas liečia ne vien naturalizuotus ateivius, bet ir čiagimius, kurie sulaukia 21 metų amžiaus ir nori dalyvauti rinkimuose. Vietoje kvotimų nauji piliečiai registravimosi laiku gali parodyti publiškų mokyklų baigimo liudijimus.

Priverstinio balsavimo klausimui spręsti greitai gali įsikurti kokia "patriotų" organizacija ir tuomet prasidėtų kampanija. Pravedus tos rūšies įstatymą juk tai būtų gražus pelno dešimtims tukstančių žmonių, kurie gaudytų nepaklusnius piliečius ir trankytų teisman.

Kiek tai būtų naujo užsiėmimo. Daugiau, negu šiandien vykintan "palaimintąjį" prohibicijos įstatymą.

Čekoslovakijoj, anot žinių, įvestas priverstinis piliečiams dalyvavimas visuose rinkimuose. Anot žinių, valdžia tuo įstatymu patenkinta. Bet kiek daug patenkinti patys gyventojai, apie tai nėra klausimo.

Bet Čekoslovakijos negalima palyginti su Suv. Valstybėmis. Čekoslovakija yra maža valstybė. Be to, ji dar jauna. Tenai gyventojai ir be prievoros entuziastingai dalyvauja rinkimuose. Ten vykinti įstatymą nėra nei reikalo. Čekoslovakai sako, kad piliečių balsavimas yra ne vien teisė, bet daugiaus priedermė. Už atsisalinimą be svarbios priežasties nuo balsavimo yra pažymėtos baudmės.

Suv. Valstybėse ištikrųjų to nebutų galima atlikti. Nes tuo būdu būtų padidinta ir sustiprinta biurokratija, kuri jau ir be to šiandien stipri.

Jei tos rūšies įstatymai būtų pravesti, tai valdiški agentai tuomet piliečius kaip zinkus vaikytusi.

O juk šiandien ir be to čia per daug visur tų agentų, tų valdiškų įvairausios rūšies bernų, kurie iš gyventojų mokamų taksų daro pragyvenimą.

Bet svarbiausias klausimas, tai tas, ar valstybei būtų kiek-nors kokios naudos iš to priverstinio balsavimo įstatymo. Reikia daug abejoti.

Nežiūrint to, kaip sakėme, Amerikoj viskas galima.

DAR APIE IMIGRACINĮ ĮSTATYMĄ.

Kuomet Suv. Valstybių Kongresas praveda bent koki svarbų įstatymą, tuomet atitinkami valdžios autoritetai imasi jo vykdimo ir jo aiškinimais. Nes ne viskas visiems suprantama.

Taip yra ir su nauju imigracijos įstatymu, kuriuomi varžoma į Ameriką ateivystė. Šį įstatymą vykina Darbo departamentas. Tas pat departamentas jį ir interpretuoja, skelbia įvairių nurodymų ir patarimų. Kiekvienas gali gauti reikalingą informaciją iš to departamento imigracijos klausime.

Neseniai paduota išaiškinimų, kas daryti tiems naturalizuotiems piliečiams, kurie nori iš Europos, parsikviesti Amerikon savo žmonas arba sužadėtušes, kurios neskaito šios šalies pilietėmis. Jei naturalizuotas pilietis

nori parsikviesti savo žmoną, privalo paduoti prašymą Darbo departamentan, kad gautų tam tikrą vizą. Kuomet piliečio prašymas bus priimtas (prašymo forma 633), tuomet departamentas painformuos S. Valstybių konsulį toj vietoj, kurios arčiausia gyvena jo žmona. Konsulis tad tai žmonai vizuoja pasą ir jįnai atvyksta nepriklausydama jokiai ateivių kvotai.

Kas link sužadėtušės, tai tokia neturi tokių teisių, kurių turi piliečio žmona suvestimšalė. Sužadėtinę visuomet priklauso kvotai.

Tečiaus departamentas naturalizuotiems piliečiams duoda patarimų. Pataria vykkti Europon, ten susitaukti, gi tuomet jau nebus sunkenybių su žmona gryžti atgal, nes kaipo tokios kvota nepalies.

Bet pirm aplesiant Ameriką, toks pilietis taipat privalo paduoti prašymą Darbo departamentan, kad gauti konsulinę vizą savo busimajai žmonai.

IDOMI KANDIDATO KALBA.

Kandidatai į S. Valstybių prezidentus sakydami prakalbas retkarčiais pasako idomiu dalykų. Jie dažnai ir daug kalba prieš ateinančius rinkimus. Visko nebegalima nei minėti. Retkarčiais nupasakoja žinomas senas pasakas. Puola savo oponentus, gyventojams žada įvairių gerybių. Bet kai-kada pasako ką ir naujo. Tie nauji ir idomūs dalykai ir lietuviams turėtų būti žinotini.

Demokratų kandidatas Davis, kalbėdamas mieste Providence, L. I., klausytojams davė tikrą apie amerikoniizmą pamoką. Jis sakė, kad tikras amerikoniizmas nepaeina iš apsikaisymo vėliavonis, nei iš didžiavimosi Amerikos didumu ir galybe, nei iš ilgiausio Amerikoj gyvenimo.

Tai-gi, iško tikras amerikoniizmas paeina? Tan klausimam kandidatas Davis taip at sako.

"Esu nuomonės, kad tikras amerikoniizmas paeina iš žmo-

gaus įsitikinimų. Amerikonizmas yra savos rūšies nacionalis išpažinimas, ty. toks dalykas, kuriuo reiktia tikėti. Kas to išpažinimo ištikimai laikosi, kas jį žmonių tarpe skelbia ir pritaiko praktikon, tas yra tikras amerikonas. Gi kas elgiasi priešingai, tas amerikono vardo nevertas".

P. Davis turi daug tiesos, jei jo tie tvirtinimai nesumegsti su politinėmis aplinkybėmis.

Daugeliui amerikonių fanatikų ta jo kalba nepatinka. Nes tie fanatikai amerikoniizmą daugiaus remia pavienio žmogaus praeitimi. Anot fanatikų, tik tas gali skaitytis tikru amerikonu, kurio bočiai Amerikoj augę ir gyvenę. Dar dangiau. Jie sako, tik vieni protestantai gali būti tikri amerikoniai.

Kaip kartas kandidatas Davis yra protestantas, bet ne fanatikas.

\$3,000.00 Morgičius

Ant proprietės kurl randasi po num. 8824 So. Ada Str.
Vertės \$7,500.00

Mes turime ir siufome ant pardavimo sekančius morgičius:

PASKOLA	Adresas	VERTE
\$3,000.00	8345 S. Hermitage Ave.	\$7,500.00
\$4,000.00	5004 S. Fairfield Ave.	\$9,800.00
\$3,200.00	5735 So. Talman Ave.	\$8,000.00
\$3,000.00	5538-40 S. Sacramento Av.	\$8,000.00
\$3,500.00	5832 S. Talman Ave.	\$8,500.00
\$4,500.00	3303 S. Morgan Street	\$11,500.00

Apsauga kiekvienai paskolai yra naujas murinis namas moderniškos konstrukcijos.

6% Nuošimtis

DEPOSITORS STATE BANK

Ashland Ave. At 47-th St.

Narys Federalės Reserve Bankos

ZELL DRABUŽIAI

Graziai Pritaikomi Kiekvienam Vyrui

MES DABAR

Rodome Vėliausias

Madas

2 poros Kelnų Siuntai ir

OVERKOTAI

SPECIALIS PASIULIJIMAS ŠI MENEI

Importuoto Prancuziško materijolo maišytas šilko ir vilnos audimas 2 poros kelnų ir Svarkas

\$37.50

Vertas penkiasdešimts Dollarų kiti siuntai su 2 porom kelnų

\$25.00 iki \$50.00

OVERKOTAI

Geriausios rūšies ir darbo

\$20.00 iki \$50.00

Importuoti Worumbas.

Viskas ranka siuta

\$75.00 vertės

Speciale kaina

\$60.00

Tikrai apsimokės jums pas mus atsilankyti ir pakurėti ka mes turime Jums parodyti ir kokios puikios rūšies mūsų drabužiai ir kiek Tam sta gali sutaupyti.

ZELL CLOTHING CO.

1366 S. HALSTED STREET
Atėdars Vakarais ir Nedėliomis.

SYMPTOMAI PARISIŠKIA

Akių Ligas

Ar jums skauda galvą?

Ar jūsų akys ašaroja?

Ar yra uždegimas?

Degina ar niežti?

Ar skaitant akys greit pavargsta?

Ar kvausta galva?

Ar matote kaip ir plukantius taškus?

Ar simintais po truputį mažėja?

Ar akys opios svėdom?

Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?

Ar yra baltas dėmė ant vokų?

Ar turite kataraktą?

Ar turite žvairas akis?

BR. JAN J. SMETANA

AKYŲ SPECIALISTAS

1801 So. Ashland Ave.

Kampus 18 gatvės

Ant trečio aukšto virš Plasto ap-
tiklos kambariai: 14, 15, 16 ir 17

Viešasis durų 9 ryto iki 4 vak.

Ned. Nuo 2 A.M. iki 11:30 A.M.

302 Boulevard 6312

PADAROME SENUS

AUTOMOBILUS KAIK

NAUJUS.

Automobile Painting Shop

Darbas Aukštos Rūšies

Kainos Priethamos

Specialios Kainos Del Pardavėjams

Savininkams

JOSEPH W. AZUREAS

751 - 753 54-th Place

Chicago, Ill.

LIETUVIAI AMERIKOJE

KAUNISKES SV. KAZIMIERO DR. JOS. GENERALIO IGALOTINIO AMER. JOS. NARIAMS APY-SKAITA IR ATSI-SVEIKINIMAS.

Ačiū visagaliam Dievui, jau baigiu darbuotę Amerikoje. Ir pirmą, negu apsisuosi šią šalį, Jums, Brangūs Broliai ir Seserys Kristuje, Lietuvos išeiviai, išduodu šią apyskaitą.

Iš kiekvienos kolonijos atskirai buvo pagarsinta laikraščiuose kiek ir kokių narių įrašė į Šv. Kazimiero Draugiją. Dabar viską sutraukiu kravon ir paduodu gerbiamųjų Narių žiniui.

Amerikoje išbuvau 3 metus ir 4 mėnesius. Ilgiaus gyvenau Chicagoje, Philadelphiaje, Bostone, New Yorke, Amsterdame, N. Y., Shenandoah,

Pa. o dabar Elizabeth, N. J. Ypač tose ir visose kitose kolonijose radau didelio prielankumo ir paramos. Per tą laiką aplankiau 124 parapijas bei lietuvių kolonijas. Kitas aplankiau po 2 sykį. Pasakiau 256 pamokslus. 5 syk 4 vietose daviau kolektyvą. Pakrikštijau 85 kudičius 102 vaikų prirengiau prie šv. Pirmos Komunijos. Apie 10,000 išklausan žmonių išpažinties. Pasakiau 165 prakalbas. Per jas įsirašė nariais Šv. Kazimiero Draugijos: 68 garbės, 21 tikrasis, 675 amžnieji ir 3,843 metiniai. Iš jų pasižadėjo, bet neužsimokėjo: 3 garbės ir 26 amžnieji nariai. Likusieji nariai sumokėjo nario mokesčio \$29,562 pinigais ir \$6,900 L. L. Paskolos bonais. Iš viso \$36,462. Išlaidos: Iš Lietuvos Amerikon kelionė \$140; Amerikoje kelionės per 3 metus ir 4 mėnesius \$361.16. Iš viso sumos \$36,462, atėmus išlaidas \$501.16. Paliko Šv. Kazimiero Draugijai: \$29,060.84 pinigais ir \$6,900 L. L. Paskolos bonais. Visi tie pinigai ir L. L. P. bonai pasiūsti ir gauti šv. Kazimiero Draugijos Kaune. Be to partraukta ir išplatinta už \$2,000 knygų. Už kitus \$2,000

knygų yra „Draugo“ knygų ne Chicagoje.

Už tai tebūnie Dievui garbė. Tai padaryta esant dideliu prielankumui ir paramai. Gerbiamųjų knygų, Brolių ir Seserų Lietuvių Katalikų ir Katalikiškai Laikraštijai remiant. Vertėjas prie dermės, nors permenkas jaučiuosi, išreikšti, Jums, Broliai ir Seserys Lietuviai Katalikai, tinkamą padėką, už Jus neapsakomą prielankumą ir pagalbą mano darbe.

Tai gi lietuvišku nuoširdumu, tariau didžiausias ir maloniausias padėkos žodžius: Gerbiamiems kunigams, už paramą ir vaišingumą; Gerbiamiems Visiems Nariams už gausią paramą; Skyrių valdyboms ir atskiriesiems asmenims už prirašymą narių; Prakilniai Katalikų Laikraštijai už garsinimą ir remimą mano darbo. Labiausiai rėmė „Draugas“, „Garsas“, „Darbininkas“ ir „Tėvynės Balsas“. Taipogi buvo prielankūs „Vytis“, „Giedra“, „Meilė“, „Moterys Dirva“ ir „Laivas“.

Atsiveikininimas. Spalių 18 d. o gal ir ankščiau sėsiu laivan ir vyksiu tiesiai, savo, lėšomis į Neapolį, o iš ten Romon. Ko?? — Užsidaryti tarp keturių sienų gilintis moksle ir lavintis dorybėse, kad sugrįžęs Lietuvon geriaus galėčiau Dievo garbei ir Lietuvių gerovei tarnauti.

Amerikos Lietuviai katalikai buvo man labai prielankūs. Kitos srovės, kiek žinau, man mažai kenkė, bet ir negalėjo kenkti; nes aukų nerinkau, o tik įrašinėju, kas norėjo, nariais Šv. Kazimiero Draugijos. Visi nariai gavo knygas, o stambieji dar gavo iš Kauno dipolmus, laiškų ir kasmet per visą amžių gaus knygų. Tiksliai pakeitus antrašus meldžiu pranešti apie tai Centrai. Rev. A. Dambauskas. Rotušės Aikštė 6. Kaunas, Lithuania. Nuo šio laiko,

PASINAUDOK PROGA

Didžiausias Išpardavimas VYRŲ IR VAIKŲ RUDENINIŲ IR ŽIEMINIŲ DRABUŽIŲ

Ant
BRIDGEPORTO
OVERKOTAI

Naujausios \$18⁵⁰ ir Madų \$18⁵⁰ Augščiau

Visokių \$25 ir Stylių \$25 Augščiau

Ivairių materijų, visokių sizų, nekurie su dviejom kelnėm. Turim ir Hart Schaffner & Marx siutu.

NELAUK!

KELNĖS! KELNĖS! KELNĖS \$1.95 \$1.95 \$1.95

Ir Augščiau

Visokios rūšies, didelis išsirinkimas, vilnonių įmaišytų, plonų ir storų.

PAUL LEASES

Special	3427 So. Halsted Street	Special
Kepturės	Opposite 34th Place	Sweaters
95c.	Chicago	\$2.85
	Tel. Boulevard 1566	

visais šv. Kazimiero Draugijos reikalais malonėkite ir kreiptis virš pažymėtu antrašu.

Šiuomi maloniausiai atsiveikinu su visais Lietuviais. Atsiminsiu, Jumis, maldos ir dar sykį reikiu didžios padėkos ir pagarbos žodžius.

Kun. Petras Kaščukas, Šv. Kaz. Dr. Jos Gen. Igalotinis Amerikoje. 30 rugsėjo 1924 m. Elizabeth, N. J.

siškoji Lorretto, Pa. Seminarja kaip tik turi pasirinkus Šv. Pranciškų savo Globėju. Tad pas mus Spalių 4 d. buvo labai iškilmingai švenčiama. Jau iš vakaro prieš šventę klierikai gražiai išpuošė savo bažnyčią.

Ant rytojaus atvyko J. E. Vyskupas J. McCart, D. D. iš Altona, Pa. Visi mes iškilmingai jį pasitikome.

PRANEŠIMAS SERGAN-TIEMS.

Mes gydome pasekmingai įvairias ligas be vaistų, visais naujausiais pasauliui žinomais gydymo būdais. Atsilankykite į **TRAIN'S HEALTH INSTITUTE** 3327 S. Halsted Street (Ant Antrų Luby) Val.: Nuo 9 ryto iki 12 pietų ir nuo 5 iki 8 vakare.

G. SKOBY

PATYRĖS LIETUVIŲ SIUVEJAS
OVERKOTUS IR SIUTUS
Padarau kaip tik Nori
TURIU DIDELI PASIRINKIMA
Rudeninių ir žieminių Materijų
Kainos Prieinamos, Patarnavimas.
Mandagiausias
Kreipkitės Pas Mane
Būsite Patenkinti
G. SKOBY
2150 So. Hoyne Ave. Chicago.
Tel. Canal 7031

J. E. Vyskupas laikė iškilmingąsias Mišias, per kurias gražiai giedojo klierikų choras.

Po pamaldų buvo surengta puota, kurioje dalyvavo be klierikų daug svečių.

Kitą kartą parašysiu apie pačią Seminariją.

Jonas Zabulionis.

SIUVEJAI

ATNAUJINAM SENUS DRABUŽIUS

Atneškit pas mus savo senus siutus ir overkotus tai mes atnaujinsime taip kaip naujus.

PATYRĖ 20 METŲ ŠITAME DARBE

Valom visokios rūšies vyrų ir moterų skrybėles

PAIMA IR PRISTATOM

į namus nežiurint kur gyventum.

Padarome darbą greitai, pigiai ir gerai.

U. S. CLEANERS AND DYERS

Savininkas
W. G. NORAČ
2210 W. 22nd St. Chicago.
Telefonas Roosevelt 1639

KAZIMER LAUCIUS

Lietuvys Siuvejas

Darau Ant Užsakymo Visokiu Madų Ivairių Materijų Žieminių ir Rudeninių Kreipkitės Pas Mane Su Savo Siuvimo Reikalais Būsite Patenkinti

Talsau, Valau ir Prosinu

KAZIMER LAUCIUS
3305 South Auburn Ave. Chicago, Ill.

A. MARCINKIEVIČIUS

Seniausias Lietuvys Siuvejas North Sideje 1840 W. Wabansia Ave. Chicago, Ill. Šiuva visokios rūšies vyriškus drabužius, pagal įvairių madų. Užsakymai iš pildomi greitai ir gerai. Kainos prieinamos.

PATYRĖS LIETUVIŲ SIUVEJAS

OVERKOTUS IR SIUTUS
Padarau kaip tik Nori
TURIU DIDELI PASIRINKIMA
Rudeninių ir žieminių Materijų
Kainos Prieinamos, Patarnavimas.
Mandagiausias
Kreipkitės Pas Mane
Būsite Patenkinti
G. SKOBY
2150 So. Hoyne Ave. Chicago.
Tel. Canal 7031

CHAS. K. VUOSAITIS

PATYRĖS LIETUVIŲ SIUVEJAS
Vyrų ir Moterų Rūbų Siuvejas
OVERKOTUS IR SIUTUS
Padarome ant užsakymo greitai ir pigiau.
Atliekame darbą kogeriausiai už visiemis prieinama kaina.
Valome, Dažome ir Atnaujiname Senus.
CHAS. K. VUOSAITIS
2337 So. Leavitt St. Tel. Roosevelt 8982 Chicago.

ADVOKATAI

STASULANI
ADVOKATAS
Vidurmiestys Ofisas:
Room 911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
CICERO Ofisas: Fanešiole vak.
1314 S. Cicero Av. Tel. Cicero 5036
BRIDGEPORT Ofisas: Kitalis vak.
9236 S. Halsted St. Tel. Boul. 6787

J. P. WAITCHES

L'awyer
LIETUVIŲ ADVOKATAS
Dien.: D. 514-516-127 N. Dearborn St. Tel. Randolph 5584-5585
Vakaras: 10717 Indiana Ave. Roseland. Tel. Fullman 6877

JOHN I. BAGDZIUNAS

ADVOKATAS
Vak. Ofisas: 7 South Dearborn Street Room 1538 TRIBUNE BLDG. Telefonas Randolph 3261
Vakaras: 2151 West 22 St. Telefonas Canal 1587

S. W. BANES

ADVOKATAS
79 W. Monroe Street Room 204 — Tel. Randolph 3890
Val. Nuo 9 ryto iki 5 po pietų
Vakaras: 3203 So. Halsted St. Tel. Yards 1015 Chicago.

G. V. CHESNUL

ADVOKATAS
Metropolitan State Banko Name
2201 W. 22nd St. — Tel. Canal 6599

KASIMIR P. GUGIS

ADVOKATAS
127 N. Dearborn Street
Valand.: nuo 6 iki 8:30
Nedėliomis 9 iki 12
Resid.: 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1510 Chicago.

HELEN BELMEN JERRY

LIETUVŲ ADVOKATE
4454 South Western Ave.
Telefonas Lafayette 4089
Valandos: Nuo 7 iki 9 vakarais, Nuo 2 iki 6 Subatmą po piet.

K. JURGELIONIS

ADVOKATAS
Room 1117 — 1122
127 N. Dearborn Street
Tel. State 7521

Vakaras ir nedėlios rytą: ofise „Naujienu“ name: 1739 So. Halsted St. Tel. Roosevelt 5606
Fanešiole vakare: 4601 So. Marshall Ave.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIŲ ADVOKATAS
2821 W. 22nd St. art. Leavitt St. Telefonas Canal 3582
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro. Seardojų ir Pėtryčių nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas vienos teisėnės. Egzamnuoja Abstraktus ir padidžia visokius Dokumentus, perkant arba parduant Lotus, Nampus, Farmas ir Būdas, Skolima Pinigus ant pirmo morganizmo langvoms Mišioms.

A. A. OLIS

ADVOKATAS
11 S. La Salle St. Room 2001
Tel. Randolph 1034 Val. nuo 9-5
VAKARAI: 3301 S. Halsted St. Tel. Blvd. 6778
6-8 v. v. apart Fanešiole ir Pėtryčių

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Ofisas Didmiestys:
29 South La Salle Street
Kambarys 500
Telefonas Central 4390
Vakaras: 3235 S. Halsted St. Telefonas Yards 4491

Užsimoka garsinties dienraštį „Drauge“.

DAKTARAI:

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
4608 SO. ASHLAND AVENUE Chicago, Ill.
Val.: 9 ryto iki 12 piet.; 1 po piet. iki 3 po piet.; 6:30 vak. iki 9:30 vak.

Telef. Yards 1236
Dr. J. HUPERT
DAKTARAS IR CHIRURGAS
Praktikavęs BERLYNE, VIENNOJE IR PARYŽIAUS Ligoninėse Gydo visokias ligas moterų ir vaikų. Leidžia vaistus po skura. Turi X-ray ir tt.
4649 So. Ashland Avenue Trečios Lūbos Chicago, Ill.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8

Tel. Boulevard 0537
Dr. Marya Dowiat-Sass
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dienų, nuo 6 iki 9 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street Chicago, Ill.

Dr. Maurice Kahn
Gydytojas ir Chirurgas
4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 0994
Valandos: Nuo 10 iki 12 piet. Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 9 vakare. Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

Tel. Boulevard 3686
Dr. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5537 So. Morgan Street
Valandos: 9-12 ir 13 ryto. Vakaras nuo 7 iki 9
CICERO OFISAS: 1245 South 49th Avenue Tel. Cicero 4676
Valand.: 8-6:30 v. v. kasdien. Utarninkais ir pėtryčiomis nuo 3 iki 9 val. vak.

SPECIALISTAS visokių ligų vidurių ir plaučių, gydo lytiškas dalis, šlapimo ligas vyrų, moterų ir vaikų.
Dr. J. M. Chrzan
GYDYTOJAS, CHIRURGAS, OSTEOLOGISTAS.
1046 Milwaukee Ave. Kampas Noble Street
Valandos: 10 ryto iki 4 v. po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 v. v.
Telefonas ofiso: Haymarket 9149
Telefonas Rezidencijos Keystone 4130

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave. Tel. Lafayette 4146

Dr. A. Račkus
Gydytojas, Chirurgas, Obstetrikas ir Specialistas Elektrotėras.
ISIMA TONSILUS —
1) — Be marino.
2) — Be nolio ir be skausmo.
3) — Be kraujo.
4) — Be jokio pavojaus sveikatai.
5) — Pacientui nerūpiu slaugyti, pati tuoj valgyti, ir pati eiti į darbą.
Pajūdo „Gail-dones“ (akmenis tulkyje) ir akmenis šlapimo pūsleje be operacijos, su tam tikromis moksliškoms priemonėms bei vaistais. Apkurtiems sugrąžina gyvybę. Gydo visokias ligas pasekmingai, ir jei yra reikalingas daro operacijas. Profesionaliai patarnavimą teikia savo ofise:
1411 So. 50 Ave. Cicero, Ill.
Ofisas atidarytas: kasdien nuo 2 val. po piet. iki 9 val. vakare. Nedėliomis ir sereidomis ofisas uždarytas.

Miso Tel. Boulevard 9693
Rezid. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriskų Vaikų ir visų chronikinių ligų.
Ofisas 3103 S. Halsted St. Kampas 31st Str.
Val.: 1-3 po piet. 7-8 vak. Ned. ir šventadienis 10-12 d.

DR. CHARLES SEGAL
Pekėlė savo ofisą po namu
4729 S. Ashland Ave. SPECIALISTAS
Džovų, Moterų ir Vyrų Ligy
Val.: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: nuo 7-8 vakare. Nedėliomis: 10 iki 12.
Telefonas Midway 2880

Tel. Canal 0257 Vak. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
1821 So. Halsted Str.
Vaandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 6 po pietų; 6 iki 9 vakare

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, Sveikas akis
Jei kanti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jei akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba asaroja, tuojau ateik pasitarti.
Akiniai \$5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 South Halsted Street

DR. O. VAITUSH, O. D.
LIETUVIŲ AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins visų akių tempimą kas yra prieštartinis skaudėjimas galvos, ausų, nosies, akių, skaudėjimas ir uždegimas karščių akių kreivus akis kuterakto, nemiegio, netikras akis įdedam Daroms egzaminas elektra parodant mažiausias klaidas. Akiniai pritaikomi teisingai, toli ir arti matantiems pagelbsti. Sergėkite savo regėjimo ir vaikus einančius mokyklon. Valandos: nuo 10 iki 8 vakaro Nedėliomis nuo 10 iki 12.
Akiniai \$4 ir augščiau
1545 W. 47 St. ir Ashland Av. Tel. Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau
Trankimas, dantų be skausmo. Bridge geriausia aukso, su mūsų pletom galima valgyti klejantis maistas. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas mūsų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekentėt jų sveikatai.
1545 West 47th Street Netoli Ashland Ave.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph. D. C. D. O. N. T.
Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsisėmusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais būdais.
4204 Archer Ave. Chicago, Ill. Brighton Park, 2 luby. Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų. Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

? ŽIURĖK KAS BUS ŠIAME PUSLAPY PĖTNYČIOJ ir SUBATOJ?

CHICAGOJE

PILIEČIŲ REGISTRA-VIMASIS.

Rytoj, spalio 14 d., Chicagoje įvyks paskutinis piliečių užsiregistravimas prieš ateinančius nacionalius rinkimus. Tai paskutinė registravimo diena. Kas aną šeštadienį nesiregistravo ir rytoj nesiregistravo, tas negalės dalyvauti lapkričio 4 d. nacionaliuose rinkimuose, kuomet bus renkamas prezidentas.

Visi piliečiai turi registruotis. Nes senovės užsiregistravimas neturi jokios vertės.

Kas nori turėti gerus šalių viršininkus, tas turi registruotis ir prisidėti prie rinkimų.

Registravimuisi vietos atidarytos nuo 8:00 ryto iki 9:00 vakare.

Piliečiai, nemirškite, nes tai paskutinė proga.

PLĖŠIKAI NUŽUDĖ POLIC-MONĄ.

Trys plėšikai šeštadienį apipilė kraituvę, 2058 Cullerton ave. Paimta 80 dol.

Važiuojančius su grobiu plėšikus policmonas Martaugh mėgino sulaikyti. Vienas plėšikas atsisuko ir nušovė policmoną.

Plėšikai pasprudo automobiliu.

Vakar Chicagoj. Jo Em. Kardinolas Mundelein dedikavo naują Šv. Tomo bažnyčią, 55 st. ir Kimbark ave.

Praeitą penktadienį Chicagoj gazu užtroško 3 asmenys.

MARQUETT PARK KOLONIJA.

Apie šią lietuvių koloniją, rodos, dar nebuvo rašyta "Drauge". Tiesa, dažnai rašoma apie esamą čia mūsų kultūros žydinį - Šv. Kazimiero Seserų vienuolyną ir jų Akademiją. Bet šiaip apie lietuvių domskas, Juozas Pentis, A. čia gyvenančius labai mažą Sedemka, J. M. Martišius,

težino skaitytojai. O tuo tarpu čia lietuvių šeimynų yra daug. Priskaitoma iki 200 šeimynų. Nesant čia parapijos, lietuvių neturi čia centro, kur vienyti juos ir skatinti prie veiklos gyvenimo.

Tečiau šios kolonijos lietuvių pradėda judėti. Čia yra susitvėrusi Šv. Kazimiero Dr. ja, kuri rūpinasi įkurti šioj apelinke parapiją.

L. Vyčių 112 kuopa.

Paskutiniu laiku pradėjo čia ir jaunimas veikti. Neseniai susitvėrė graži L. Vyčių 112 kuopa.

Steigiamasis susirinkimas įvyko spalio 3 d. š. m. Seserų mokykloje. Atsilankė 12 jaunuolių, kurie visi ir prisirašė prie L. Vyčių organizacijos.

Štai naujos 112 kuopos nariai: Viktoras Balanda, Emilija Deksnūtė, Josephina Deksnūtė, Ona Bakaitytė, Elena Strodoskaitė, H. Stroja. Bet šiaip apie lietuvių domskas, Juozas Pentis, A. čia gyvenančius labai mažą Sedemka, J. M. Martišius,

Liudvika T. Tirunaitė. Prie kuopos prisidėjo ir gerb. Seserų Vien. Kapelionas kun. Dr. K. Reklaitis.

Steigiamasis susirinkimas išrinko kuopos valdybą iš šių asmenų: Dvasios vadas - kun. K. Reklaitis, pirm. V. Balanda; vice-pirm. Em. Deksnūtė; rašt. L. Tirunaitė, išd. J. Pentis; koresp. p. A. Sedemka.

Spalio 10 dieną įvyko antrasis kuopos susirinkimas. Per šį susirinkimą prisirašė dar 3 nauji nariai, kurių pavardžių neįsitemėjau. Tuo būdu kuopa auga. Malonu matyti, kaip jaunimas organizuojasi ir veikia.

Naujamajai kuopai linkime kuogeriausio pasisekimo!

Report.

GRABORIAI:

S. D. LACHAWICZ

Lietuvis Graborius
2314 W. 23-rd Place
Chicago, Ill.
Patarinama laido-
tuvėse kuopiglausa.
Reikale mieldu at-
siskauti, o mapo
darbu busite užga-
nėdinti.
Tel. Canal 1271
2199

1437 So. 49 Ave. Tel. Cicero 8276
CHAS. SYREWICZ
Lietuvis Graborius
Laidotuvių kal-
nos kiekvienam
priimamos.
Pirmos Klėsos
Mašinos
Private Ambu-
lance
Licensed Emb.
F. E. Palca

BRIDGEPORTAS.

Atidaro vakarinę mokyklą.

Šį vakarą, spalio 13 d., Šv. Jurgio parapijos mokykloj, Lie-
tuvos Vyčių 16 kuopa atidaro
vakarinę mokyklą. Mokinama
bus anglų kalbos, aritmetikos,
lietuvių klabos, gramatikos ir
literatūros. Į pamokas bus pri-
imami ir nepriklausantis prie
L. Vyčių organizacijos su len-
gvomis išlygomis.

Visi norintieji šviesties ir pa-
simokyti aukščiausio minėtų da-
lykų, malonėkite šį vakarą

GERIAUSIAS LIETUVIŲ MALTAS

čystas ir turtingas su keturiu un-
cu pakelis apimantis Europos.
Kauno Malt Extract
yra naudingas del sveikatos ga-
mina sveikata ir padaro apetita.
Lietuviai pamėginti vartoti Kau-
no Malt busite labai patenkinti.

Dykai 1 setas Malto
sučedyk 12 labels ir gausi 1 seta
malto už dyka.

Jeigu krautuvinikas neturi tal
reikalaus tiesiog iš mūsų įstaigos.

Lithuanian Products Co.
Savininkas
JOHN GAUBAS
3613 S. Halsted St. Chicago
Tel. Boulevard 7258

FOTOGRAFISTAI

Tel. Canal 2655
C. J. PANSIERNA
Fotografai
PANSIERNA STUDIO
1901 S. Halsted St., Chicago.
Tolumas nedaro skirto
šaukiamas, važiuoja į visas
miesto dalis.

Pranešimas Lietuviams

Netikėt gerbiama, kad
tamsta neatrodo gražus ant
paveikslų. Ateik į Bridge-
port Studio, kurie esą tik-
ri paveikslų artistai.

Del vestuvių ir šeimynų
yra puikliausia ir didžiau-
sia vieta, ir puiki dienos
šviesa, galima šimtas žmo-
nių grupais trauktis pa-
veikslus.

Speciales kainos del di-
delių vestuvių. Visi esate
užkviešti atsilankyti, mano
darbo pažiūrėti, niekas ne
kainos už pažiūrėjimą.

BRIDGEPORT STUDIO

SAVININKAS
J. J. STANKUS
3202 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 3302

VAIRUS KONTRAKTORIAI

Tel. Blvd. 9641
A. KAIRIS
Mūrinio ir budavojimo namų
GENERALIS
CONTRACTORIS
Atsilankykite pas mane duosiu
gera patarimą.
3352 So. Halsted Street
Chicago, Ill.
Home
3356 Lowe Avenue

BRIDGEPORT PAINTING & HARDWARE CO.

Malavojime, dekaruojame,
kalimnuojame ir popieruo-
jame namus. Padarome
darba greitai ir pigiai.
Užlaikome maliavų, popie-
ru ir stiklu ir t. t.
3149 SO HALSTED ST.
Pres. Ramacionis
Chicago, Ill. Tel. Yards 7282

JACOBSON ROOFING CO.

General Roofing Contractor
Visi stogai egzaminuojami ir
aprovainiai duodami veltui.
Mes taisome senus ir dengiame
naujus stogus visokios rūšies.
Mūsų trokai važiuoja į visas da-
lis miesto ir priemiesčius.

3 Prakiurimus Stoge
Pataisome už \$4.00
Visas Darbas Garantuo-
jamas
2011-13 W. Division Str.

Telefonas Canal 5395
JOHN G. MEZLAISKIS
Generalis Kontraktorius,
statytojas ir senų namų
taisytojas.
2319 West 24-th Street
Chicago, Ill.

Telefonas Canal 7233
PETRAS CIBULSKIS
Maliavojimo Kontraktorius
Dažų ir Poperos Krautuvis
2338 SO. LEAVITT STR.

Telefonas Canal 0610
PLUMBING
Geriausias plumeris, darba at-
lieku gerai ir sąžiningai.
THOMAS HIGGINS
2818 So. Oakley Ave Chicago,

Tel. Lafayette 4233
PLUMBING
Kaipo Hetnyva, Hetnyvams visados
patarnauja kuogeriausiai
M. YUSKA,
3228 West 38th Street

REAL ESTATE

Perkam, parduodam ir
mainom namus, farmas taip
gi ir visokius biznius.
Darba atliekam greitai,
pigiai ir gerai.
Kreipkitės:

3352 So. Halsted Str.
Tel. Boulevard 9641

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Paskmingai siunčiam pinigais ir
Parduodam Laivakortes.

E. J. HENIFF

REAL ESTATE
LOANS INSURANCE
General Contractor &
Builder

Su tos rūšies reikalais
kreipkitės pas mane. Pa-
tarnavimas mandagiausis.
5710 S. Kedzie Avenue
Chicago, Ill.

Residence Tel. Ofiso Tel.
Prospect 5101 Prospect 5778

NAMŲ BARGENAI.

6312 S. Western Ave.
Kurie ieškote pirkti ar
mainyti NAMUS, LO-
TUS, FARMAS, BIZ-
NUS ir t. t. Mes turime
didelį pasirinkimą Namų
Lotų, Marquette Parko
kolonijoj ir po visą SOU-
TH SIDE. Kas ko reika-
laujate, atsilankykite. I
mūsų OFISĄ visais rei-
kalais, o visuomet busite
užganėdintais ir pasiskir-
site tą ką jūs reikalauja-
te. Jei norite parduoti
NAMUS, LOTUS, mes
turime laukiančių pirkė-
jų.

Rozenski-Lemont & Co.
6312 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102

GARSINKITES "DRAUGE"

Tamsta Gali But
Sveikas

Ar sergate? Mes jums pagelbė-
sime. Patarinams dykai ar jūs čia
gydytės, ar ne. Kokia yra jūsų
liga? Ar geri yra jūsų inkstai -
turite strėnų skausmus? Ar
turite skilvio ligą, gasų, rugštumų
ir nesijaučiate gerai po valgio?
Ar kenciate nuo plaučių - turite
su kraujais kosulį, krutinės skau-
dėjimą? Ar turite didelį perai-
saldymą, nemalonų kvapą? Ar
turite hemoroidus ir fistulą? Ar
kenciate nuo rapturos? Ar turite
ant vėdo spuogus, išbėlimą ir
mažai sveriate? Ar kenciate nuo
nervų nemigę, pavargę iš ry-
to, galvoski, apsvėrusi liežuvi?
Prasalinkit nervinurumą - ap-
saugokit neurastenijos, ji silpnina
visus nervus. Nereikės jums dau-
giau kentėti - ateikite ir pasima-
tykite su mumis tuojau.

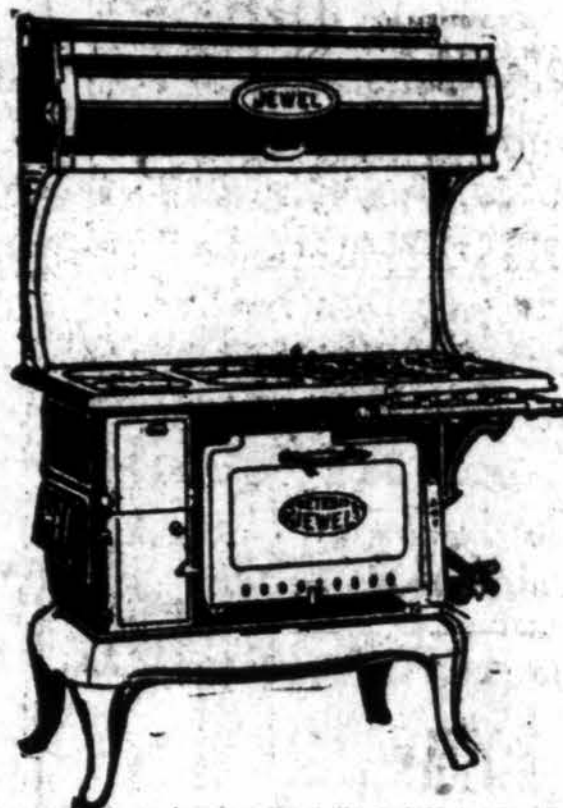
Daktarai Kupezyński
ir Schweers

Ofisas
Tel. Haymarket 4376
1112-1114 Milwaukee Ave.
Viršui Hatterman ir Giant Banko
Vandens 9-13 ryto, 2-5 po
pietu, 6-9 vakaro
Nedėlijoj nuo 10 iki 12 dienų
Specialistai chronikų, nervų,
kraujo, odos ir šlapimo ligų.

RUGSĖJO MĖNESIO RAKANDŲ ISPARDAVIMAS

Šis puikus 3 šmotel Mohair
parlor setas \$300 vertės. Spe-
cialė kaina da-
bar tik

\$198.50

Šis geležinis augštos rūšies
combination anglinis ir gazi-
nis virtuvės pečius - nikeliuo-
tas, viršus visas pališiuotas.
Sujungimus padarome veltui.
Speciale kaina

\$98.50

Atmainyk Savo Phonograph'a Ant Vieno Iš
Mus Naujų Brunswick Radiolu.

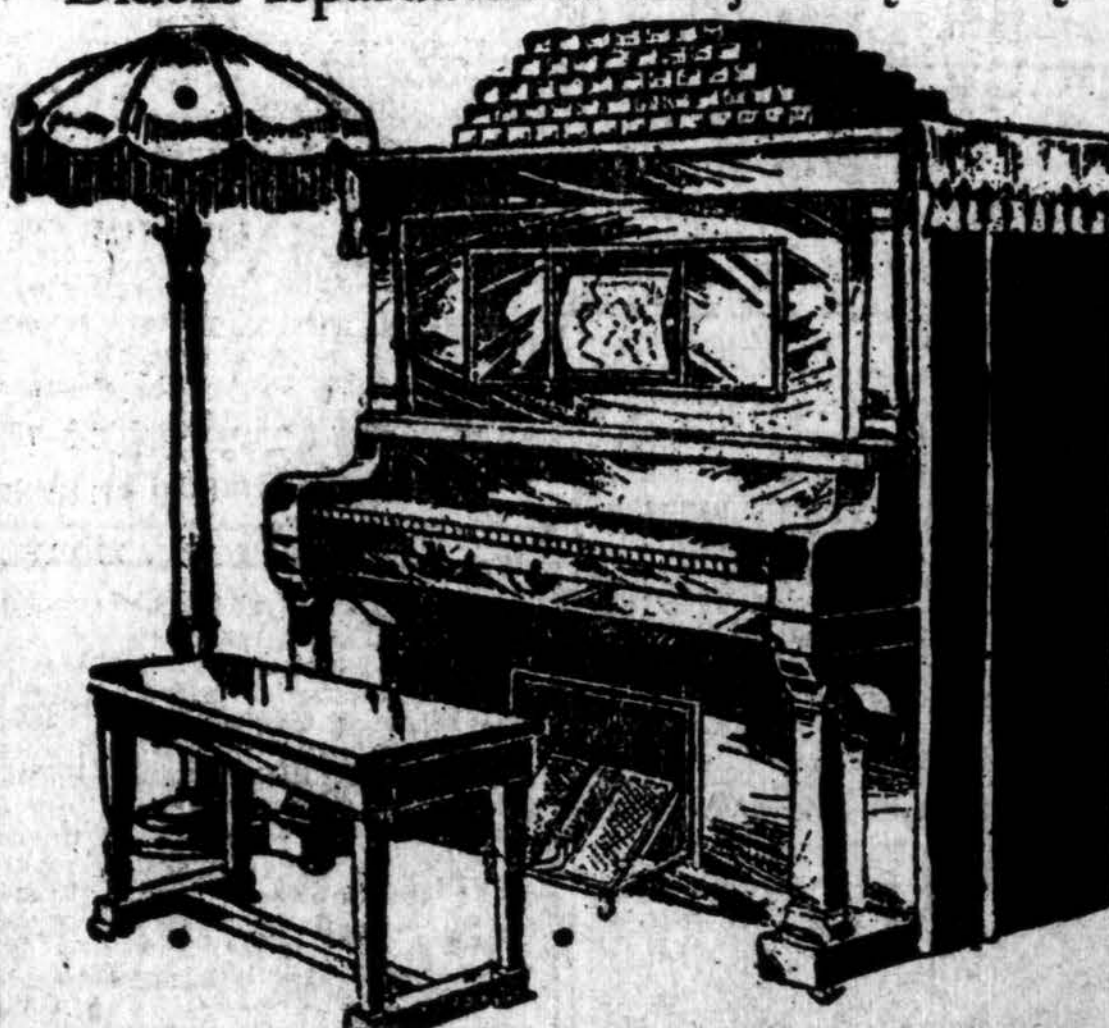

Išgirsti iš Brunswick Phonographo.
Kainos nuo \$190.00 ir Augščiau.

Išlygos Sulyg Jusų Noro.

UŽLAIKOME PILNA EILĘ LIETUVISKŲ REKOR-
DU SAVO STOCK'E

Didelis Išpardavimas Grojiklinių Pianų.

stebtinai žemas kainas tikrai
Šiame išpardavime mes siulome jums
3 Metus Išmokėti
Atskaityliuose jums už sena
piana mainant ii ant naujo

\$395.00

VELTUI! VELITUI!

Suolelis, Grindinė lampa
su 50 rulių su kiekvienu
grojiklinių pianu.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621 - 23 - 25 So. Halsted Street
JOS. J. JOZAITIS, Generalis Menedžeris

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Aritmetikos
Knygyvedystės
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Prekybos Teisų
Laiskų Rašymo
S. Val. Istorijos
Abelso Istorijos
Geografijos

MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 is ryto iki 4 po pietu, ir
nuo 7 iki 9:30 val. vakare.
Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tu Negali Išvengti!

Kaukiančių ausinių neįsijaučiant
Skusmų ir dieglių nematymo.
Nemagumų staigus perklimo.
Skaudžių, traukiančių, padukima
varapinių skausmų, knomet skauda
danti, diegia ausį ar skauda galvą, jei
nepasitaisi apie

Ireg. S. V. Pal. Ofis.
tuojau ir negalima
mažo laiko juomai pas-
naudoti. Jisai suteikia
malonų ir greitą pa-
gyrinimą.
Nel viena atstari
šeimynas nega buti be
bonkos šio gydytojo.
Nėra tikras, jei neturi
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

PIANAS

GROJIKLINIS PIANAS
vertės \$800 parsiduoda su
solu ir 100 rolių už

\$110!

Turi but parduotas iki Spa-
lio 20 d., nes apleidžiu miestą.
3324 S. Marshfield Ave.
Klauskite Mr. Grosch's Piano

PARDAVIMUI
50 ft. lotas ant kampo Cicero
Ave. arti Western Electric
Co. Didelis bargenas.
Atsilankite:
"DRAUGAS,"
2334 So. Oakley Ave.
Box 150